

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تائید اعضای هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضای هیئت داوران نسخه نهایی پایان نامه خانم مؤده توحیدی تحت عنوان: «بررسی تطبیقی جایگاه مخاطب در نقاشی مدرن و پست مدرن - پروژه عملی: «نقش شرایط در انتخابهای انسان» را از نظر فرم و محتوی بررسی نموده و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد پیشنهاد می کنند.

اعضای هیات داوران	نام و نام خانوادگی	رتبه علمی	امضاء
۱- استاد راهنما	دکتر محمد کاظم حسنونند	دانشیار	
۲- استاد ناظر	دکتر زهرا پاکزاد	استادیار	
۳- استاد ناظر	دکتر محمد خزائی	دانشیار	
۴- استاد ناظر	دکتر پریسا شاد قزوینی	استادیار	
۵- نماینده تحصیلات تکمیلی	دکتر محمد خزائی	دانشیار	

آیین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانش‌آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهش‌های علمی که تحت عناوین پایان‌نامه، رساله و طرح‌های تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده ۱- حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید راهنما، مشاور و یا دانشجوی مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مسئولیت علمی مقاله مستخرج از پایان‌نامه و رساله به عهده اساتید راهنما و دانشجو می باشد.

تبصره: در مقالاتی که پس از دانش‌آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب، نرم افزار و یا آثار ویژه (اثری هنری مانند فیلم، عکس، نقاشی و نمایشنامه) حاصل از نتایج پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشکده ها، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدها باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آئین نامه های مصوب انجام شود.

ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته ها در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این آیین‌نامه در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۸۷/۴/۱ در شورای پژوهشی و در تاریخ ۸۷/۴/۲۳ در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ ۸۷/۷/۱۵ شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم‌الاجرا است.

«اینجانب سیده زهرا دانشجوی رشته بیولوژی و رودی سال تحصیلی ۱۳۸۷ مقطع کارشناسی ارشد دانشکده پزشکی متعهد می شوم کلیه نکات مندرج در آئین نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس را در انتشار یافته‌های علمی مستخرج از پایان‌نامه / رساله تحصیلی خود رعایت نمایم. در صورت تخلف از مفاد آئین نامه فوق‌الاشعار به دانشگاه وکالت و نمایندگی می‌دهم که از طرف اینجانب نسبت به لغو امتیاز اختراع بنام بنده و یا هر گونه امتیاز دیگر و تغییر آن به نام دانشگاه اقدام نماید. ضمناً نسبت به جبران فوری ضرر و زیان حاصله بر اساس برآورد دانشگاه اقدام خواهم نمود و بدینوسیله حق هر گونه اعتراض را از خود سلب نمودم»

امضاء:
تاریخ: ۱۳۸۷/۰۴/۲۳

دانشکده: هنر و معماری

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته نقاشی

عنوان پایان نامه نظری:

بررسی تطبیقی جایگاه مخاطب در نقاشی مدرن و پست مدرن

عنوان پایان نامه عملی:

نقش شرایط در انتخاب های انسان

مژده توحیدی

استاد راهنما:

آقای دکتر محمد کاظم حسنونند

خرداد ۱۳۹۰

تقدیم به نخستین مخاطبان نقاشی هایم

مادر و پدر بزرگوارم

برای همه ی صبوری ها و از خودگذشتگی هایشان

خواهرهایم

برای خاطر مهربانی هایشان

با تشکر و قدردانی از استاد ارجمند جناب آقای دکتر محمدکاظم حسنونند به پاس راهنمایی هایشان
در طول زمان انجام پایان نامه حاضر .

چکیده

مدرنیسم و پست مدرنیسم در عین داشتن تشابه، تفاوت های ریشه ای زیادی نیز با یکدیگر دارند. این دو رویکرد در دو موقعیت زمانی متفاوت رخ داده اند، از همین رو برخورد مخاطب با هر یک از این دو جنبش متفاوت و با توجه به شرایط زمان بوده است.

بر اساس نظریات منتقدان و متفکران، آثار هنری مدرن از لحاظ فرم و زیبایی شناسی قالب آن و آثار پست مدرن از نظر تاثیر محتوا و درون مایه ی اثر هنری شکل گرفته اند. همه ی آثاری که بعد از جنگ جهانی دوم و در طی سال های ۱۹۶۰ میلادی به بعد پا به عرصه ی هنر گذاردند و بر محتوا بیش از فرم تاکید داشتند در زمره ی هنر پست مدرن گنجانده می شوند. تغییر در روند ساختار و محتوای هنر باعث شد تا مخاطبان هنری نیز تغییر کنند. با تغییر در نگرش های هنر جدید و گرایش به موضوعاتی که در هنر مدرن اهمیت چندانی نداشت از قبیل بومی گرایی، جهانی شدن، کثرت گرایی و... مخاطب هنر پست مدرن از مخاطب خاص به مخاطب عام تغییر یافت. آنچه در این پایان نامه مورد پرسش قرار می گیرد چگونگی روند تغییر جریان مخاطب خاص به مخاطب عام است، تغییرات و رویکردهای جدیدی که باعث شد مخاطب - بی توجه به آثار هنر مدرن - خود تبدیل به تکمیل کننده ی اثر هنری پست مدرن شود.

پس از بررسی و تحلیل به این نتیجه رسیدیم که تفاوت نگرش هنرمندان مدرن و پست مدرن نسبت به جایگاه مخاطب عام باعث تغییر در صورت ظاهری آثار نقاشی خواهد شد و سعی هنرمندان پست مدرن بر این است تا اثر هنری قابل فهم تری برای مخاطب عام خلق کنند. این پژوهش از طریق روش های تاریخی و مقایسه ای و تحلیل محتوا انجام گرفت است.

واژه های کلیدی: مدرنیسم، پست مدرنیسم، مخاطب عام، مخاطب خاص، فرمالیسم، هنر مفهومی.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
ج	فهرست تصاویر .....
۱	مقدمه .....
۵	کلیات پژوهش .....
فصل اول: مخاطب	
۸	۱-۱ دسته بندی مخاطبان آثار هنری در طول تاریخ .....
۱۲	۲-۱ سیر تاریخی جایگاه مخاطب با توجه به تحولات اجتماعی تا دوران مدرنیسم .....
۱۳	۱-۲-۱ مخاطب در دوران رنسانس .....
۱۶	۲-۲-۱ مخاطب در درون هنرمند .....
۲۲	۳-۲-۱ مخاطب بورژوازی و نقد اجتماع از طرف رئالیست ها .....
فصل دوم: مدرنیسم	
۲۸	۱-۲ تعریف مدرنیسم .....
۳۱	۲-۲ بررسی تفکر دوران مدرنیسم (با نگاهی به تحولات اجتماعی و ..) .....
۳۲	۱-۲-۲ اومانیسم .....
۳۳	۲-۲-۲ پیشرفت های علم و فناوری در دوران مدرنیسم .....
۳۶	۳-۲-۲ مدرنیسم و توسعه اقتصادی .....
۳۷	۴-۲-۲ مدرنیسم در عرصه سیاست .....
۴۰	۵-۲-۲ جهان بینی علمی - فلسفی مدرنیسم .....
۴۱	۱-۵-۲-۲ ایمانوئل کانت .....
۴۲	۲-۵-۲-۲ آرتور شوپنهاور .....
۴۵	۳-۲ هنر مدرن .....
۴۹	۱-۳-۲ هنر برای هنر .....
۵۳	۲-۳-۲ پیشرفت های تکنولوژیکی و فاصله گرفتن مخاطب از اثر هنری .....

۶۴	..... ۳-۳-۲ جنگ و رویکرد جدید مخاطب در برخورد با اثر هنری
۷۶	..... ۴-۳-۲ رئالیسم سوسیالیستی
۷۷	..... ۵-۳-۲ نقاشی نوین مکزیک
۷۸	..... ۶-۳-۲ تاثیرات جنگ در خود مخاطب شدن هنرمند
۸۸	..... ۷-۳-۲ واقع گرایی نو در اروپا و حضور مستقیم مخاطب در اثر هنری
۸۹	..... ۸-۳-۲ ظهور هنر مردمی و توجه مستقیم به مخاطب در اثر هنری
۹۷	..... ۹-۳-۲ پاپ، محیط و رویدادها و نقش مخاطب
۹۹	..... ۱۰-۳-۲ هنر مینیمال
۱۰۰	..... ۱۱-۳-۲ آپ آرت
۱۰۱	..... ۱۲-۳-۲ هنر مفهومی

فصل سوم: پست مدرنیسم و مخاطب

۱۰۵	..... ۱-۳ پست مدرنیسم
۱۰۷	..... ۲-۳ تعریف پست مدرنیسم
۱۰۹	..... ۳-۳ تاریخ اجتماعی پست مدرنیسم
۱۰۹	..... ۱-۳-۳ تحولات سیاسی
۱۱۱	..... ۲-۳-۳ تحولات فلسفی
۱۱۸	..... ۴-۳ مخاطب و خودباوری فرهنگی و جنسی
۱۲۵	..... ۵-۳ مخاطب و یکسان سازی فرهنگی
۱۲۸	..... ۶-۳ مخاطب و چندگانه باوری دنیای معاصر
۱۳۱	..... ۷-۳ هنر به مثابه ی کالای مصرفی، هنر پست مدرنیسم

فصل چهارم: مقایسه جایگاه مخاطب در دوران مدرن و پست مدرن

۱۴۷	..... ۱-۴ تفاوت های اساسی هنر مدرن و پست مدرن
۱۴۷	..... ۱-۱-۴ هنرمند و مخاطب
۱۴۹	..... ۲-۴ تفاوت مخاطب در هر دوره

۱۵۰	..... ۳-۴ نسبت میان مدرنیسم و پست مدرنیسم .....
۱۵۵	..... ۴-۴ خرد باوری مدرن و خرد ستیزی یا دین گرایی پست مدرن .....
۱۵۷	..... ۴-۵ رجوع به گذشته و ظهور محتوا به جای فرم در پست مدرن .....
۱۶۰	..... ۴-۶ بومی گرایی و جهانی شدن در دنیای پست مدرن .....
۱۶۳	..... ۴-۷ چندگانه باوری و چندمعنایی پست مدرن .....
۱۶۴	..... ۴-۸ مقایسه ی جایگاه مخاطب در دوران مدرن و پست مدرن .....
۱۷۰	..... نتیجه گیری .....
۱۷۳	..... منابع و ماخذ .....
۱۷۶	..... پروژه ی عملی .....
۱۸۶	..... چکیده ی انگلیسی .....

شماره تصویر	نام هنرمند	عنوان تصویر	صفحه
تصویر (۱-۱)	اوزن دلاکروا	آزادی پیشاپیش مردم	۲۵
تصویر (۲-۱)	گوستاو کوربه	سنگ شکنان	۲۶
تصویر (۱-۲)	کلود مونه	امپرسیون	۵۷
تصویر (۲-۲)	ژرژ سورا	گراند ژات	۵۷
تصویر (۳-۲)	اگوست رنوار	لومولن دلاگالت	۵۸
تصویر (۴-۲)	ونسان ونگوگ	سیب زمینی خوران	۵۹
تصویر (۵-۲)	پل گوگن	مسیح زرد	۶۰
تصویر (۶-۲)	هانری ماتیس	زنی با کلاه	۶۲
تصویر (۷-۲)	لودویگ کریشنر	برج سرخ	۶۵
تصویر (۸-۲)	واسیلی کاندینسکی	بدیبه سازی	۶۵
تصویر (۹-۲)	پابلو پیکاسو	دوشیزگان آوینیون	۶۶
تصویر (۱۰-۲)	امبرتو بوتچونی	تحول شکل بطری	۶۹
تصویر (۱۱-۲)	ولادیمیر تاتلین	انترناسیونال	۷۰
تصویر (۱۲-۲)	مارسل دوشان	چنگک لیوانی	۷۱
تصویر (۱۳-۲)	رنه ماگریت	پیپ	۷۳
تصویر (۱۴-۲)	ماکس ارنست	زن متزلزل	۷۳
تصویر (۱۵-۲)	سالوادور دالی	حضور خاطره	۷۴
تصویر (۱۶-۲)	پترف	مرگ کمیساری	۷۷
تصویر (۱۷-۲)	سیکه ایرس	راهپیمایی	۷۸
تصویر (۱۸-۲)	ویلهم دکونینگ	زن و دوچرخه	۷۹
تصویر (۱۹-۲)	جکسون پولاک	شماره ۲	۸۰
تصویر (۲۰-۲)	جوزف آلبرز	تجلیل از مربع	۸۲
تصویر (۲۱-۲)	مارک روتکو	نارنجی، زرد، نارنجی	۸۴
تصویر (۲۲-۲)	فرانک استلا	مادرید جدید	۸۴
تصویر (۲۳-۲)	رابرت راشنبرگ	تخت خواب	۸۶
تصویر (۲۴-۲)	جسبر جونز	رقابت افکار	۸۶

شماره تصویر	نام هنرمند	عنوان تصویر	صفحه
تصویر (۲-۲۵)	کریستو	پروژه ی برلین	۸۸
تصویر (۲-۲۶)	ایف کلاین	پیدایش وجود	۸۹
تصویر (۲-۲۷)	ریچارد همیلتون	چه چیزی خانه امروزی..	۹۲
تصویر (۲-۲۸)	کلاوس اولدنبرگ	بیلچه	۹۳
تصویر (۲-۲۹)	لیکتن اشتاین	تصویر دختر	۹۵
تصویر (۲-۳۰)	اندی وار هول	سه گانه ی الویس	۹۶
تصویر (۲-۳۱)	دن فلاوین	چیدمان نور فلورسنت	۹۹
تصویر (۲-۳۲)	ویکتور وازارلی	وگا	۱۰۱
تصویر (۲-۳۳)	جوزف بویز	اجرا در هفت نمایشگاه	۱۰۲
تصویر (۳-۱)	سیندی شرم	بدون عنوان	۱۲۳
تصویر (۳-۲)	اندی وار هول	مریلین مونر	۱۳۲
تصویر (۳-۳)	رابرت لانگو	بدون عنوان	۱۳۴
تصویر (۳-۴)	رابرت لانگو	بدون عنوان (اجرا)	۱۳۴
تصویر (۳-۵)	باربارا کروگر	من می خرم پس هستم	۱۳۶
تصویر (۳-۶)	انزو کوچی	آتش های گرانقدر	۱۳۸
تصویر (۳-۷)	خوزه کلمنته	سلف پرتزه	۱۳۹
تصویر (۳-۸)	جرج بازلیتس	دوشیزگان اولمو	۱۴۰
تصویر (۳-۹)	آرکی پنک	استاندارد	۱۴۱
تصویر (۳-۱۰)	جودی شیکاگو	ضیافت شام	۱۴۲
تصویر (۴-۱)	مارک روتکو	لکه سفید در بالا	۱۵۶
تصویر (۴-۲)	اد نردرم	سپیده دم	۱۵۷
تصویر (۴-۳)	کارلو ماریا ماریانی	شهر	۱۵۸

مقدمه

شاید تغییراتی که هنر در طول صد سال گذشته داشته بالاترین میزان تغییر و تنوعی بوده که در طول تاریخ هنر با آن مواجه بوده است. انقلاب صنعتی، پیشرفت بی شائبه ی علم و دانش و دستیابی بشر به فن آوری اطلاعات باعث تغییر در ساختار زندگی انسان شد. هنر عموماً در طول تاریخ با تحولات علمی - صنعتی جامعه همسو بوده است، در این دوره ی اخیر نیز تغییر در جامعه و تبدیل آن به دنیای صنعتی باعث شد تا رویکردهای هنری جدیدی شکل بگیرند. پدیده های صنعتی وارد دنیای هنر شدند و هنرمندان به دنبال شگفتی های نوین به سمت مطالعات علمی و تجربی و بیان اندیشه ها و علایق خود در زمینه ی علوم جدید پرداختند. حرکت، سرعت، صنعت و ...، وارد عرصه های شد و هنرمندان از پیشرفت های تکنولوژیکی جدید برای بیان ذهنیت های خود استفاده کردند.

همه ی این پیشرفت ها که تحت نام مدرنیسم قرار گرفته بود باعث شد تا تجارب تلخی در این دوران برای بشریت به وجود آید. در کنار پیشرفت های تکنولوژیکی، بروز دو جنگ جهانی خونین و مرگبار باعث به وجود آمدن بحران های شدید اقتصادی، اجتماعی در جامعه ی مدرن شد. پیشرفت های صنعتی باعث تخریب محیط زیست، و روی آوردن به زندگی مدرن باعث اختلالات هویتی و فرهنگی شد. به همین دلایل بعد از گذشت مدتی از عمر مدرنیسم، انسان درگیر در این زندگی پیچیده به نقد شرایط زندگی خود پرداخت و رویکرد جدیدی در فلسفه ی زندگی به نام پست مدرنیسم به وجود آمد. پست مدرنیسم نیز مانند مدرنیسم به تمام عرصه های زندگی انسان وارد شد. از سال ۱۹۶۰ به بعد تحولاتی که در زمینه ی هنرهای تجسمی رخ نمود شامل دوران جدید پست مدرنیسم می شود.

برای شناخت و بیان نقاط افتراق بین مخاطب مدرنیسم و پست مدرنیسم در دوره ی هنری متفاوت در غرب لازم است تا به صورت اساسی به بررسی کاربرد تاریخی، و معنایی مقوله هایی بپردازیم که سنگ بنای دوران مدرنیسم و پست مدرنیسم را شکل می دهند.

در این پایان نامه، لغات مدرن، مدرنیته، مدرنیسم و پست مدرنیسم و تحولات اجتماعی، سیاسی، فرهنگی مربوط به آن دوران در غرب بررسی خواهد شد. علی رغم نزدیکی چند واژه ی مدرن، مدرنیته، و مدرنیسم به یکدیگر اما هر کدام دارای محتوی متفاوت در موقعیت های کاربردشان هستند. اما از همه پیچیده تر واژه ی پست مدرن است که علی رغم سادگی بیان به خاطر کاربرد زیادش در دوران ما از پیچیدگی معنایی زیادی برخوردار است. برای ارائه ی تفاوت مخاطب مدرنیسم و پست مدرنیسم لازم است که تحولات دوره ی مدرنیسم کاملاً بررسی شود و دلایل انتقال رویکرد از مدرنیسم به پست مدرنیسم که چندان هم ساده به نظر نمی رسد و همچنین دلیل تغییر نگرش مخاطب با اثر هنری و هنرمند نسبت به مخاطب بیان شود. اما پیش از همه ی اینها لازم است تا تعریفی کلی از مخاطب و جایگاه او در طول تاریخ بیان شود. بنابراین در فصل نخست به تعریفی کلی از مخاطب و جایگاه او در طول تاریخ تا پیش از دوره ی مدرن - به صورت خلاصه - پرداخته می شود چنانچه مخاطبی - به صورت عام در هر دوره ای ، یا در درون هنرمند یا بیرون از آن و در اجتماع - برای اثر هنری وجود نداشته باشد، انگیزه آفرینش هنر نیز به خودی خود عقیم می ماند؛ در این پژوهش با تحلیل مخاطب با نیم نگاهی به جریانات اجتماعی و فرهنگی جانبی آن مورد بررسی قرار خواهد گرفت، به عبارتی تاثیراتی که از جانب مخاطب بر هر اثر هنری و در زمانها و مکانهای مختلف ایجاد می شود، چگونه است و چنانچه مخاطب تغییر نماید هنر چه واکنشی در قبال مخاطب جدید نشان خواهد داد. در این فصل ابتدا به تعریف مخاطب پرداخته سپس به دسته بندی مخاطبان آثار هنری در طول تاریخ پرداخته می شود، که از آن جمله می توان قدرتمندان ، اجتماع و نفسانیت هنرمند را نام برد. و بعد به بررسی سیر تاریخی جایگاه مخاطب با توجه به تحولات اجتماعی تا قبل از دوران مدرن، پرداخته خواهد شد.

مدرنیسم و شرایط اجتماعی، سیاسی، فرهنگی آن دوران، انقلاب صنعتی و جنگ های جهانی که باعث بروز جنبش های مختلف شد در فصل دوم مورد بحث قرار می گیرد. هنرمند دوران مدرنیسم با توجه به فشار ناشی

از دو جنگ جهانی و همینطور فشارهای ناشی از صنعتی شدن جامعه خود را از جامعه جدا کرد و رویکردهایی را در پیش گرفت که به صورت فردی به بیان احساسات خود پرداخته و به مخاطب هیچ توجهی نداشت.

هنرمند مدرنیست، کسی است که خود را در چهارچوب محدودی قرار داده است. از تضادهای هنرمند مدرنیسم با پست مدرنیسم این است که هنرمندان مدرنیسم به سنت و پیشینه‌ی فرهنگی اهمیت چندانی نمی‌دهد اما یکی از موضوعات مهم هنرمند پست مدرنیسم از آن خودسازی اثر هنری تاریخ پیش از خود است. هنرمندان مدرنیست از طرف منتقدان پست مدرن به خاطر بی‌توجهی به دنیا و تماشاگران معمولی در آثار هنری مورد اعتراض قرار می‌گیرند در این مورد لوسی لیپارد منتقد مطرح پست مدرن می‌گوید: منتقدان و هنرمندانی که هنوز تحت تاثیر مدرنیسم هستند، احتمالاً هنر اجتماعی را با برجسب‌هایی بدنام می‌کنند: "خیلی واضح، غیر استادانه، خوشایند همگان و شعاری". او مدرنیست‌ها را به سبب رد کردن دادا، سورئالیسم، واقع‌گرایی اجتماعی، هنر پاپ، هنر مفهومی، هنر نمایشی، هنر ویدیو، و همه‌ی دغدغه‌های هنری که با اجتماع و مخاطب دارند سرزنش می‌کند.

فصل سوم با توجه به ساختار اجتماعی فرهنگی که باعث به وجود آمدن پست مدرنیسم شد به جنبش‌های هنری که در آن به حضور مخاطب توجه خاصی می‌شود و خیلی از آثار بدون حضور مخاطب کامل نمی‌شوند، پرداخته خواهد شد. توجه به هنر فیگوراتیو چیزی بود که شاید در ابتدا خیلی انتقاد برانگیز می‌نمود و بعد از مدت زمان کوتاهی یکی از پایه‌های اصلی هنر پست مدرن بخصوص در کشورهای ایتالیا (ترانس آوانگاردها)، آلمان، و آمریکا شد و باعث شد تا بسیاری از نقاشان مستقل به کار خود در این حیطه ادامه دهند.

در فصل آخر برخی معانی دنیای مدرن و پست مدرن که در تقابل با یکدیگر هستند و نیز مخاطبین آنها مورد مقایسه قرار گرفته خواهد شد.

کلیات پژوهش

تعریف مسئله

آثار هنری در طول حیات خود از زمان خلق در برابر چشم هزاران بیننده قرار خواهند گرفت و عوامل متعددی نیز در تفاسیر مخاطبین دوره های مختلف تاثیر گذار بوده است، عواملی چون شرایط اجتماعی، مذهبی، سیاسی و نظریات فلسفی هر دوران.

با آغاز دوران جدید، رویکرد دیگری نسبت به جایگاه مخاطب و ارتباط او با آثار هنری پدیدار شد. در دوران مدرنیسم توجه کمتری به مخاطب عام می شد. مدرنیستها به شکل افراطی به نخبگان توجه داشتند و شعار هنر برای هنر نیز موید این امر است. آثار مدرن برای موزه ها و افراد متخصص خلق می شد، به همین سبب شکافی عظیم بین هنرمند و مخاطب عام ایجاد شد. به اعتقاد مدرنیستها هنرمند موجودی متخصص پنداشته می شد، اما مخاطب عام دخالتی در هنر نداشت و تنها می توانست آن را نقد کند.

با ظهور اندیشه های پست مدرن به مرور افکار جدیدی در این زمینه جایگزین اندیشه های مدرنیستی می شود. نظریات افرادی چون لزی فیدلر در این راستا قابل تامل است. او با اعلام مرگ دوران مدرنیسم، هنرمند را مرده قلمداد می کند، چرا که هر یک از افراد عادی نیز ممکن است بتواند با یک چیدمان تصادفی به یک اثر هنری دست یابد. آن چه که بیش از پیش اهمیت می یابد پاسخ های ذهنی مخاطب عام در مواجهه با اثر هنری است. از سوی دیگر باید دید چگونه در چارچوب شرایط تاریخی، اجتماعی و فرهنگی مختلف فکر مخاطب عام فعال می شود.

سوالات:

- آیا با عبور از دوران مدرن مخاطب عام از ارزش و اعتبار بیشتری نزد هنرمندان پست مدرن برخوردار می شود؟
- آیا هنرمند پست مدرن در قیاس با هنرمند مدرن در بیان محتوا سلیقه ی مخاطب عام را در نظر می گیرد؟

اهداف:

- رسیدن به این مهم که با عبور از دوران مدرن می توان برای مخاطب عام ارزش و اعتبار بیشتری نزد هنرمندان پست مدرن به وجود آورد.

- نشان دادن این موضوع که هنرمند پست مدرن در قیاس با هنرمندان دوره ی مدرنیسم از نظر شیوه ی بیان مفاهیم توجه بیشتری به سلیقه ی مخاطب عام نشان می دهد.

فرضیه ها / پیش فرض ها :

- تفاوت نگرش هنرمندان مدرن و پست مدرن نسبت به جایگاه مخاطب عام باعث تغییر در صورت ظاهری آثار نقاشی شد.

- هنرمندان پست مدرن نسبت به مدرنیستها سعی دارند تا شیوه ی بیان قابل فهم تری را برای مخاطب عام در نظر بگیرند.

روش تحقیق و گردآوری اطلاعات:

روش تحقیق به صورت روش های تاریخی و مقایسه ای از طریق روش های کتابخانه ای، مراجعه به اسناد و منابع مکتوب موجود و استفاده از سایت های اینترنتی، عکس برداری از آثار و همچنین از طریق روش های میدانی و مصاحبه با کارشناسان هنری انجام گرفته است.

فصل اول

تعريف مخاطب